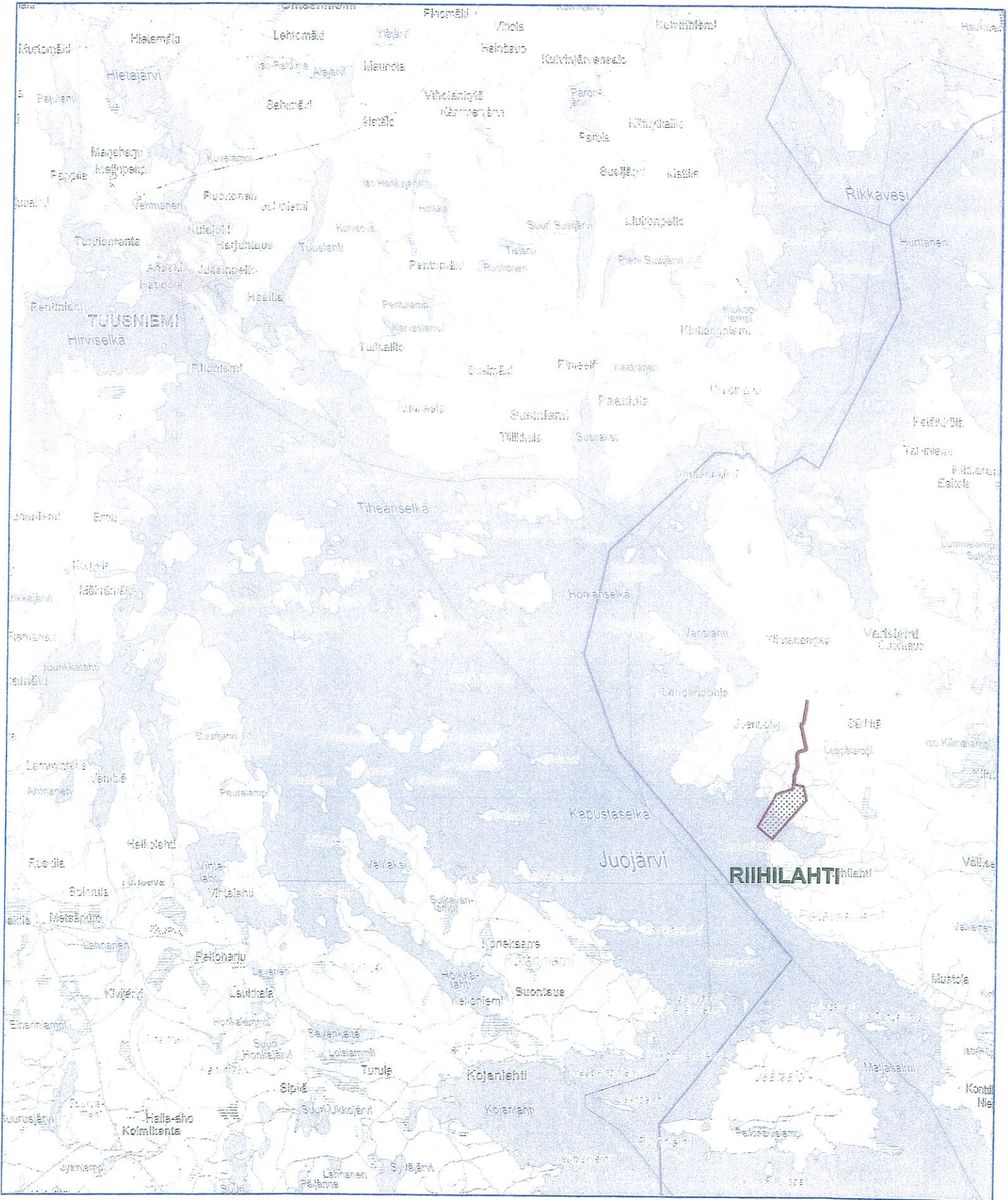


Kaivospiirin kartta

RIIHILAHTI -KAIVOSPIIRI



Annetut mielipiteet

MUISTUTUS

Laina Kinnunen asiakumppaneineen
Kinnulantie 24
80330 Reijola
8.1.2014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Viite: Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (TUKES) kuulutus asiassa Riihilahden kaivospiirin (KaivNro 7975) raukeamisen lykkääminen, Lupatunnus KL2012:0007

Hakemus ja sen tausta

Kylylahti Copper Oy hakee turvallisuus- ja kemikaalivirastolta Outokummussa sijaitsevan Riihilahden kaivospiirin (KaivNro 7975) raukeamisen lykkäämistä kaivospiirialueen nykyisessä muodossa ja laajuudessa kaivoslain 68 §:n mukaisesti. Hakemuksen mukaan kaivospiirin omistajuus siirtyi Finn Nickel Oy:n konkurssipesältä Kylylahti Copper Oy:lle vuoden 2010 alussa. Työ- ja elinkeinoministeriön myöntämän kaivospiiriluvan mukaan kaivostyöhön on ryhdyttävä viimeistään 3.5.2012. Kaivostoimintaa ei ole aloitettu, joten yhtiö on toimittanut hakemuksen lupaviranomaiselle ennen luvan raukeamista 26.3.2012.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston laatiman hakemuksen yhteenvedon mukaan yhtiö on keskittänyt kaikki käytettävissä olevat resurssit ja voimavarat Polvijärvellä sijaitsevan kaivoksen tuotannon ja Luikonlahdella sijaitsevan rikastamon käynnistämiseen, joten alueen muiden malmiesiintymien kehittäminen on jäänyt tekemättä. Yhtiön arvion mukaan Riihilahden louhinta ajoittunee vähintään viiden vuoden päähän tulevaisuuteen.

Raukeamisen lykkäämisen edellytykset

Kaivoslain 68 §:n lupaviranomainen voi lykätä luvan raukeamista enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Hakemuksen yhteenvedossa esitetyssä ennakkotiedonannossa kaivosviranomainen pitää hakijan esittämää syytä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena siten, että kaivostoiminnan aloittamiselle on todennäköiset edellytykset, niin kuin kaivoslain 68 §:ssä edellytetään.

Muistuttajien näkemykset luvan raukeamisen lykkäämisen edellytyksistä

Muistuttajat ovat eri mieltä kaivosviranomaisen ennakkotiedonannon mukaisesta arviosta, joten kaivosluvan raukeamisen lykkäämiselle ei perusteita ja näin ollen hakemus tulee ensisijaisesti hylätä. Muistuttajien mielestä kaivoslain 68 §:n mukaisia edellytyksiä luvan raukeamisen lykkäämiseen ei ole. Hylkäysvaatimusta perustellaan seuraavasti.

1. Luvan raukeamisen lykkäämisen aikataulu kyseenalainen

Hakemuksessa yhtiö arvioi, että Riihilahden louhinta ajoittunee vähintään viiden vuoden päähän tulevaisuuteen. Hakemus on toimitettu lupaviranomaiselle 26.3.2012. Yhtiön antaman arvion jälkeen on tullut esille, että yhtiön pääasialliselta kaivosalueelta Polvijärveltä on tarkemmissa tutkimuksissa löytynyt aiemmin uskottua enemmän sekä kultaa että kuparia, ja kaivoksen tuotantomäärät tulevat kasvamaan (Yle Pohjois-Karjala 25.7.2013, Karjalainen 1.8.2013). Muistuttajien mielestä tämä on omiaan lykkäämään Riihilahden alueen mahdollista käyttöönottoa entistäkin myöhemmäksi tulevaisuuteen: juuri keskittyminen Polvijärven kaivoksen ja Luikonlahden rikastamon toimintaan ovat tähänkin mennessä olleet pääasialliset syyt Riihilahden myöhästyneelle edistymiselle.

Muistuttajat huomauttavat, että Polvijärven kaivoksen ohella Luikonlahden rikastamo todennäköisesti tulee jatkossakin viemään yhtiön huomiota uusien kaivosalueiden avaamisen sijasta. Yhtiön haki kesällä 2013 ympäristöluvan päivitystä rikastamolle sen toiminnan laajentamiseksi. Lupahakemuksessa todetaan (esim. sivu 16), että malmia saatetaan Polvijärven Kylylahden kaivoksen lisäksi tuoda rikastamolle myös Outokummun Hautalammin ja Leppävirran Valkeisenrannan malmioista. Sen sijaan Riihilahden malmiota ei tässä yhteydessä mainita lainkaan. Muistuttajien mielestä yhtiön arvio, että Riihilahden louhinta ajoittunee vähintään viiden vuoden päähän tulevaisuuteen, on kaivoksen tarvitseman lupa- ja valituskierroksen, louhinnan teknisen toteutuksen sekä edellä mainittujen tekijöiden johdosta erittäin epärealistinen eikä tule todennäköisesti toteutumaan kaivoslain edellyttämässä kymmenen vuoden ajanjaksossa.

2. Hankesuunnitelmaa, ainakaan hakijan tekemän yhteenvedon perusteella, ei voida pitää riittävänä

Kaivosviranomaisen pitää hakijan suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena. Kuitenkaan tämä ei millään tavoin ilmene viranomaisen tekemästä yhteenvedosta, jonka perusteella asianosaiset ja muut kansalaiset voivat tutustua hakemukseen ja sen pohjalta arvioida kaivosluvan jatkamisen perusteita mahdollisten muistutusten teon kannalta. Kaivoslain 34 §:n mukaan lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys toiminnan ympäristö- ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus. Tällaista selvitystä ei yhteenvedossa kuitenkaan ole. Näin ollen kansalaisten oikeusturvan ja mielipiteen ilmaisun kannalta nähtävillä oleva suunnitelma ei ole riittävän yksityiskohtainen, kuten kaivoslain 68 §:ssä edellytetään.

Asian aiempaa käsittelyä varten kaivospiirin edellinen omistaja Finn Nickel Oy teki useita erillisiä selvityksiä, joita lupahakemuksen yhteenvedossa ei mainita lainkaan. Ne asianosaiset tai muut asiasta kiinnostuneet kansalaiset, jotka eivät ole olleet mukana hankkeen aiemmassa käsittelyssä eivät voi tietää näistä selvityksistä mitään. Myöskään ei voi olettaa, että ne, jotka edellisen kaivospiiri- ja ympäristölupavaiheen aikana vuosina 2006-2008 tutustuivat selvityksiin, voisivat muistaa yli viisi vuotta vanhoja selvityksiä. Edelleen, vaikka nämä vanhat selvitykset olisivat hakemuksen mukana, ne vaatisivat asianmukaisia päivityksiä kaivoshankkeen vaikutusarviointien kannalta.

3. Päätös luvan raukeamisen lykkäämisestä aiheuttaa kohtuutonta haittaa yleiselle ja yksityiselle edulle

Muistuttajien mielestä suunnitelmasta esitetty yhteenveto on hyvin ylimalkainen, eikä siinä ole lainkaan käsitelty yleiselle ja yksityiselle edulle hankkeesta aiheutuvia haittoja. Lupahakemuksesta säädetään kaivoslain 34 §:n lisäksi kaivosasetuksen 16 §:ssä, jossa on annettu lisäsäännöksiä mm. yleisen ja yksityisen edun huomioon ottamista. Asetuksen 16 §:n kohdan 10) mukaan hakemuksessa on esitettävä selvitys kaivostoiminnan arvioiduista vaikutuksista yleisiin ja yksityisiin etuihin ja kohdan 11) mukaan selvitys toimenpiteistä, joilla kaivostoiminnan haitalliset vaikutukset on tarkoitus poistaa tai joilla niitä on tarkoitus vähentää. Näitä selvityksiä ei hakemuksen yhteenvedossa ole. Arviomme mukaan kaivoshankkeesta aiheutuu yksityiselle ja yleiselle edulle seuraavia haittoja, joita voidaan pitää kohtuuttomina.

a. Kansalaisten oikeusturva

Kansalaisten oikeusturva kaivoshankkeissa jää yleisesti heikoksi. Riihilahden kaivoshankkeen historia osoittaa sen hyvin. Kaivoshanke on ennen nykyistä vaihetta ollut esillä kahteen otteeseen. Outokumpu Oy:n toimesta 1960- ja 1980- luvuilla. Tuolloin kaavaillusta avolouhoksesta, jonka seurauksena Riihilahti olisi kuivattu patoamalla, luovuttiin hankkeen kannattamattomuuden takia. Nykyisessä hankkeessa kaivos on suunniteltu toteutettavaksi vedenalaisena louhoksena. Osa muistutuksen allekirjoittajista on joutunut elämään hankkeen varjossa jo yli 40 -vuotta ja osalla hankkeen tuoma uhka on siirtynyt, pahimmillaan jo neljännelle sukupolvelle. Kaivoshanke on jo yli 50 vuoden ajan rajoittanut kaivopiirialueen maanomistajien oikeutta käyttää omistamiaan maa-alueita mm. metsätalouteen ja rakentamiseen. Lisäksi hanke on vaikuttanut ja tulee edelleen vaikuttamaan alentavasti hankealueen ja laajemmin puhtaudesta tunnetun Juojärven tonttien arvoon. Kaivospiirin voimassa olon jatkamista hakijan esittämäksi raaka-ainereserviksi yli viiden vuoden päähän tulevaisuuteen, on pidettävä kansalaisten, erityisen kaivospiirin maanomistajien, oikeusturvan kannalta täysin kohtuuttomana.

Kansalaisten oikeusturvaa käsiteltiin myös hylkäysperustelun kohdassa 1. Siinä todettiin, kansalaisten oikeusturvan ja mielipiteen ilmaisun kannalta nähtävillä oleva suunnitelma ei ole riittävän yksityiskohtainen

b. Haitalliset vaikutukset Juojärvelle ja alueen muulle luonnolle

Hakemuksen mukaisen Riihilahden kaivoksen keskeisimmät haitat erityisesti yleisen edun kannalta liittyvät hankkeen vaikutuksiin Juojärven erityispiirteisiin. Järvi on yksi Suomen puhtaimmista ja karuimmista järviä. Järven säännöstely on siinä määrin lievää, ettei siitä aiheudu merkittävää haittaa kalastolle ja veden muulle ekologialle. Järvi erityisarvoa kuvastaa hyvin se, että se valittiin vuonna 2011 luonnontilaisuutensa ja puhtautensa ansiosta Pohjois-Savon maakuntajärveksi. Toteutuessaan kaivoshanke aiheuttaisi hyvin merkittäviä, osin pitkäaikaisia haittoja luonnonolosuhteiltaan herkän ja arvokkaan Riihilahden ja Kapustalahden veden laadulle, vesi- ja ranta- eliöistölle, hankealueen ympäristön luonnolle, alueen virkistyskäytölle, kalastukselle, maisemalle ja viihtyisyydelle, joten ottaen huomioon hankkeen vähäiset hyödyt kaivospiiriin (kaivoslupa) jatkamiselle ei mielestämme ole edellytyksiä.

Juojärvelle aiheutuvia haitallisia vaikutuksia käsiteltiin laajasti hankkeelle myönnetyn ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Muistuttajien käsityksen mukaan kaivoslain kaivoslupaa

koskevien säädösten (kaivoslaki 34 § ja kaivosasetus 16 §) mukaan näitä yleisen edun kannalta keskeisiä asioita tulisi käsitellä myös tämän luvan raukeamisen lykkäämistä koskevan käsittelyn yhteydessä. Ne voivat joko yksin tai yhdessä olla kaivoslain 48 §:n 2 momentin tarkoittama este luvan myöntämiselle.

- 1 Kaivoksen sivukivi- ja malmiläjitysten (sulfidimalmiesiintymä) happamat ja metallipitoiset suotovedet vahingoittavat hyvässä tilassa olevan Juojärven Riihi- ja Kapustalahden alueen vesiluontoa sekä toiminnan aikana, että vuosikymmeniä toiminnan päättymisen jälkeen. Jo hyvin alhaisten, huomattavasti talousvesinormeja alempien veden kuparipitoisuuksien (0,003 – 0,050 mg/l) tiedetään olevan vesieliöille myrkyllisiä. Suotovedet voivat lisäksi sisältää vesieliöille haitallisina pitoisuuksina mm. nikkeliä.

Edellisen ympäristölupahakemuksen yhteydessä Finn Nickel Oy esitti suotovesien käsittelyksi ainoastaan matalaa allastusta (toimivuus esimerkiksi talvella on hyvin epävarma), öljynerotusta sekä erityistapauksissa kalkitusta ja ilmastusta. Suotovedet esitetään johdettavaksi Riihilahden suulle suoraan vain noin 500 m pituista ojaa pitkin ilman suotautumispatjoja tai -alueita. Jo silloin Laina Kinnusen ja asiakumppaneiden ympäristölupaa koskevassa valituksessa epäiltiin, että näillä menetelmillä ei voida varmistaa suotovesien metallipitoisuuksien saattamista kaikissa olosuhteissa vesieliöille haitattomalle tasolle. Edelleen muistutuksessa tuotiin esille huoli, että louhokseen Juojärvestä ja kallioperästä purkautuvat vesimäärät voivat lisäksi muodostua suuremmiksi kuin Finn Nickel Oy:n esittämä n. 300 l/min. Tämä johtuu kallioperän rikkonaisuudesta, joten kallioperän louhiminen sisältää poikkeuksellisen suuria suotovesien hallintaan liittyviä riskejä, mikä edelleen voi lisätä Juojärveen kohdistuvaa metalli- ja kiintoainekuormitusta toiminnan aikana.

Juojärvessä on elinvoimaiset arvokalakannat. Riihi- ja Kapustalahtea käytetään aktiivisesti verkoin, katiskoin, uistimin sekä ajoittain nuottaamalla tapahtuvaan virkistyskalastukseen. Lisäksi Kapustalahden selällä harjoitetaan ammattimaista muikun kalastusta troolaamalla. Saaliskaloina ovat mm. muikku, taimen, siika, kuha, made, ahven, hauki ja lahna. Kaivos-toiminnan aikana louhoksessa tehtävien räjäytysten, porausten ja lastausten paineiskut aiheuttaisivat yläpuolisessa Juojärven osassa vahinkoa kalastolle ja kalastukselle. Nämä asiat tuotiin esille Laina Kinnusen ja asiakumppaneiden ympäristölupaa koskevassa valituksessa. Muistuttajien mielestä yleisen edun kannalta on välttämätöntä, että räjäytysten ja tärinän aiheuttamat vahingot kalastoon ja kalastukselle tulee selvittää kaivoslupakäsittelyn yhteydessä.

2. Long Play verkkolehdeissä vuonna 2013 julkaistussa Malmivaara artikkelissa haastateltiin Riihilahden malmille hyödyntämissuunnitelman vuonna 1981 laatintua Outokumpu Oy:n eläkkeellä olevaa kaivosinsinööri Arto Hakolaa. Riihilahti oli määrä padota ja pumpata vesi pois lahdesta. Järven pohjaan piti laittaa avolouhos, joka Hakolan mielestä oli itsestään selvä valinta. Avolouhos oli halvin, turvallisin ja tehokkain. Maan päällä koneet mahtuvat louhimaan paremmin ja työn johtaminenkin käy helpommin. Tunnelin kaivaminen maan alle on aina hidasta ja vaarallista. Tunnelin kautta osa malmista olisi sitä paitsi pitänyt jättää louhimatta, koska esiintymän ylin osa puhkeaa järven pohjaan. Artikkelissa haastateltu Finn Nickel Oy:n entinen toimitusjohtaja Veli-Jussi Penttilä puolestaan epäilee, että Riihilahdessa voi olla enemmänkin louhittavaa. Porauksia on tehty vain sadan metrin syvyyteen. Peukalosääntö on, että esiintymästä louhitaan yli kolminkertainen määrä verrattuna siihen, mikä alussa oli tiedossa, Penttilä toteaa.

Muistuttajien mielestä Riihilahden kaivoksen vedenalainen louhinta on hankkeen kyseenalaisin ja ympäristövaikutuksiltaan suurin ongelma. Kuten edellisessä kohdassa todettiin kallioperän rikkonaisuudesta johtuen louhiminen sisältää poikkeuksellisen suuria suotovesien hallintaan liittyviä riskejä. Voivatko riskit edelleen kasvaa, mikäli malmion kokoa edelleen kasvatetaan? Voiko siinä tapauksessa käydä niin, että malmion katon kestävyys on epävarmaa ja päädytään tilanteeseen, missä joudutaan arvioimaan avolouhoksen toteuttamisen vaihtoehtoa? Avolouhoksen haitalliset seuraukset Juojärvelle voisivat olla mittavat.

Yllä esitettyyn voi helposti sanoa, että on turhaa liioittelua tehdä mahdottomasta mahdollista. Näin voi olla, mutta Sotkamon Talvivaaran kaivoksen lyhyt historia osoittaa, että mahdoton voi kääntyä mahdolliseksi. Tuskin kukaan pystyi etukäteen edes kuvittelemaan, että Talvivaarassa tapahtunut valtaisa ympäristön turmeltuminen olisi mahdollista. Muistuttajat edellyttävät, että ylläesitetyn kaltainen ympäristön kannalta tuhoisan vaihtoehdon mahdollisuus selvitetään perusteellisesti ja otetaan huomioon kaivoslupapäätöstä tehtäessä.

3. Vesienhoitolain 21 §:n 1) kohdan mukaan vesienhoitosuunnitelman ja toimenpideohjelman tavoitteena on, että pinta- ja pohjavesimuodostumien tila ei heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä. Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman asiantuntija-arvion mukaan Juojärvi on karu ja kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on hyvä. Riihilahden kaivoksen toiminta vaikuttaa pitkään erityisesti Riihi- ja Kapustalahden tilaan. Muistuttajien mielestä tällä alueella Juojärveä vesientila voi heiketä hyvää huonommaksi suunnitellun kaivostoiminnan seurauksena. Edellytämme, että päätöksen teon yhteydessä arvioidaan, onko tällainen suuren järvioltaan osa-alueen tilan heikkeneminen vastoin vesienhoitolain 21 §:n tavoitteita.
4. Hankkeen aiempien lupakäsittelyjen aikana Laina Kinnunen asiakumppaneiden valituksissa uotiin esille, että Kapustalahden alue on osa laajaa kansainvälisesti (IBA) ja kansallisesti (FINIBA) arvokasta Outokummun ja Kaavin seudun oligotrofisten järvien lintualueita. IBA-alueen suuri linnustollinen merkitys perustuu kuikan suureen pesimäkantaan. Kuikan suojelutilanne on Euroopan laajuisesti epäsuotuisa ja se on EU:n tasolla uhanalainen. Kansainvälisten kriteerien mukaan kansainvälisesti arvokkaaksi luokiteltavalla kuikkien pesimäalueella tulee pesiä vähintään 75 kuikkaparia. Outokummun ja Kaavin seudun oligotrofisten järvien IBA -alueen kuikkien pesimäkanta on 90-110 paria. Suomessa on kaikkiaan neljä kansainvälisesti arvokasta kuikan pesimäaluetta. IBA -alue on samalla rajauksella kansallisesti merkittävä selkälokin pesimäalue (FINIBA). Selkälokin pesimäkanta alueella on 55-80 paria.

Kaivostoiminta karkottaa kuikat ja selkälokit alueelta ja lisäksi kaivoksen jätevesien metallit kulkeutuvat näihin kaloja syöviin lajeihin. Kaivostoiminnan aiheuttamat häiriöt voivat rajoittaa toiminta-ajalle, mutta metallien kulkeutumisen haitat ovat hyvin pitkäaikaisia ja vahingollisia. Kuikka ja selkälokki ovat Juojärven ravintoketjun huipulla. Molemmat lajit käyttävät pääasiallisena ravintonaan kalaa. Kuten muutkin pitkäikäiset (10-50 -vuotiaaksi elävät), hitaasti lisääntyvät uhanalaiset lintulajimme, ne ovat erityisen alttiita ravinnon kautta tapahtuvalle raskasmetallien kerääntymiselle elimistöön. Metallipäästöjen haitat ilmenevät usein vasta vuosien tai vuosikymmenten päästä, lintujen menettäessä ensin lisääntymiskykynsä ja kuollessa vasta myöhemmin. Pienillä ja paikallisilla päästöilläkin voi tässä tilanteessa olla ratkaiseva vaikutus kuikan ja selkälokin lisääntymiskykyyn.

Aiemman lupakäsittelyjen yhteydessä annetuissa päätöksissä katsottiin, että hankkeella ei olisi haitallisia vaikutuksia Kapustalahden lintualueelle. Muistuttajat ovat tästä eri mieltä, ja katsovat, että yllä esitetyn mukaisesti alueen linnustolle, erityisesti kuikalle ja selkälökille aiheutuvat haitalliset vaikutukset voivat olla merkittävät ja näin ollen vaikuttavat alueen luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen ja ovat myös osa hankkeen yleiselle edulle aiheuttamista haitallisista vaikutuksista. On myös syytä tuoda esille, että selkälökin pesimäkanta Suomessa on viime vuosikymmeninä taantunut voimakkaasti. Edelleen Outokummun ja Kaavin seudun oligotrofisten järvien IBA-alueen kuikkien elinmahdollisuuksia voi osaltaan heikentää myös Kylylahti Copper Oy:n Luikolahdelle rakentama rikastamo. Rikastamon YVA-ohjelmassa esitetty hankkeen vesistövaikutusalue ulottuu muutaman kilometrin päähän IBA-alueesta.

5. Suunnitellun kaivoksen suuaukon lähellä olevat ranta-alueet luokiteltiin Outokummun kaupungille vuonna 1992 tehdyssä Juojärven-Rikkaveden luonnonarvojen kartoituksessa luonnonmaisemaltaan arvokkaaksi tai erityisen arvokkaaksi alueeksi ja ne ovat säilyneet sellaisina myös tähän päivään saakka. Rannan läheisyyteen sijoittuva kaivostoiminta läjitysalueineen heikentäisi merkittävästi Riihilahden ja Kapustalahden ranta-alueiden maisema- ja virkistyskäyttöarvoja. Kaivoksen suualueen lähellä sijaitsevia rantoja, erityisesti Kallionotsan aluetta on yleisesti käytetty jokamiehen oikeuden nojalla tapahtuvaan rantautumiseen ja virkistäytymiseen. Kaivostoiminnalla nämä arvot, erityisesti virkistyskäytön osalta, menetetään peruuttamattomasti, vaikka kaivoksen suuaukon ja rantamaiseman väliin on tarkoitettu jättää suojavyöhykettä ja hanke on kestoaltaan lyhytaikainen. Muistuttajien mielestä kaivoksen aiheuttamat haitalliset vaikutukset kaivoksen edustan ranta-alueiden käyttöön on kohtuutonta sekä yleisen että yksityisen edun kannalta. Kansalaisten oikeusturvaa käsittelevässä kohdassa todettua tonttien arvon alentumista voidaan pitää yksityisen edun kannalta kohtuuttomana.
6. Kaivospiirialueella ja sen läheisyydessä metsälain 10§:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä sekä vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamia noroja. Hankkeen vaikutuksia vesiluontotyyppeihin on käsitelty laajasti Laina Kinnusen ja asiakumppaneiden aiemmissa lupakäsittelyissä tekemien valitusten yhteydessä. Muistuttajien mielestä hankkeen seurauksena voi tuhoutua alueella sijaitsevia vesilain tarkoittamia luontotyyppisiä. Muistuttajien mielestä näistä erityisesti ns. metsäkortekorvennoron osalta hanketta ei voi toteuttaa ilman vesilain 2 luvun 11 §:ssä tarkoitettua poikkeuksen hakemista. Muistuttajien mielestä näiden luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävien metsä- ja vesilain tarkoittamien luontotyyppien tuhoutumisella on haitallista merkitystä sekä yleisen että alueiden maanomistajien yksityisen edun kannalta.

c. Muut haitalliset vaikutukset

1. Kaivoksen toiminta-alueen ja liikennereittien varren maaperässä esiintyy asbestia, joka kaivostoiminnan aikana voi levitä lähiympäristöön ja aiheuttaa alueella terveysriskejä. Asbestin esiintymisestä alueella on raportoitu Geologian tutkimuskeskuksen tutkimusraportissa 152/2001 (Nikkarinen, Aatos & Teräsvuori, ns. Tiilikaisen louhos). Muistuttajien mielestä asiaa ei ole selvitetty riittävästi hankkeen aiemman käsittelyn aikana.
2. Laina Kinnusen ja asiakumppaneiden hankkeen aiemman käsittelyn yhteydessä tuotiin esille, että kaivoksen toiminta ja siihen liittyvät malmikuljetukset aiheuttavat Riihilahden ja

Kapustaniemen loma-asutukselle ja pysyväle asutukselle sekä liikennereitin varren asukkaille Varislahden kylässä merkittävää meluhaittaa sekä pölyhaittoja. Lähimmät loma-asunnot sijaitsevat 400 metrin etäisyydellä tunnelin suualueelta. Yhden kilometrin säteellä tunnelin suulta on 15 asuinpaikkaa järven rannalla, missä ääni kantaa erittäin hyvin. Hankkeelle myönnetyssä ympäristöluvassa pöly- ja meluhaittojen ehkäisyyn asetettiin kohtalaisen tiukat määräykset. Muistuttajien mielestä annetuista määräyksistä huolimatta hankkeen aiheuttamat pöly- ja meluhaitat ovat yleisen ja yksityisen edun kannalta kohtuuttomia.

Hankkeen hyödyt ja haitat

Long Play verkkolehden kaivosartikkelissa haastateltiin Lapin yliopiston professori Arto Suikkasta, joka tutkii parhaillaan kaivosteollisuuden vaikutusta kaivospaikkakuntien työllisyyteen ja verotuloihin. Alustavat tulokset eivät vaikuta rohkaiseviltä. Paikkakuntalaiset eivät työllisty kovinkaan hyvin kaivoksiin. Niissä käydään töissä koko maakunnasta ja kauempaakin. Suikkasen mukaan kaivoksen työllistävät vaikutukset näkyvät hämmästyttävän vähän paikallisesti. Työttömyysnumerot voivat jopa kasvaa. Muistuttajien käsityksen mukaan Riihilahden lyhytaikaisen kaivoshankkeen työllistävä ja paikallistaloudellinen hyöty jääkin hyvin vähäiseksi, mutta ylläkuvatut haitat Riihilahden ja Kapustalahden alueen luonnolle, virkistyskäytölle, viihtyisyydelle, metsätaloudelle ja maisemalle ovat huomattavia ja pitkäaikaisia.

Kansalaismielipiteen huomioon ottaminen päätöstä tehtäessä

Haluamme lopuksi muistuttaa, että hankkeen ensimmäisen käsittelyn aikana ranta-asukkaiden, kalastusalueen ja luonnonsuojelujärjestöjen toimesta laaditun Riihilahden kaivosta vastustavan adressin on allekirjoittanut 1500 pääosin Outokummun vakinaista ja kesäasukasta, jotka ovat huolissaan hankkeen aiheuttamista haitoista yhdelle maamme puhtaimmista järvistä. Nimilistat toimitettiin mm. edellisen kaivospiirikäsittelyn yhteydessä silloiselle lupaviranomaiselle Kauppa- ja teollisuusministeriölle. Muistuttajien mielestä kaivospiirin jatkolupaa käsiteltäessä tämä kansalaisten mielipide tulisi ottaa huomioon.

Mahdolliset määräykset ja vakuus

Mikäli turvallisuus- ja kemikaalivirasto kuitenkin hyväksyy kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevan hakemuksen, vaadimme mahdollisuutta esittää muistutuksia kaivospiirille asetettavista määräyksistä ja vakuudesta.

Muistuttajat

Laina Kinnunen Kinnulantie 24,
80330 Reijola
Riihilahden kiinteistö Koivuranta 309-408-3-9
- toisen sukupolven haitankärsijä Riihilahden kaivosasiassa. Edesmennyt isäni Arvid Koistinen pelkäsi kaivoksen toteutumista 1960-luvulla

Päivi Silfsten Mulonsalontie 331,
80330 Reijola
- Laina Kinnusen tytär, kolmannen sukupolven haitankärsijä Riihilahden kaivosasiassa

Arvo Ohtonen Mulonsalontie 331
80330 Reijola

Ulla Linervo Kievarintie 8
82220 Niittylahti
- Laina Kinnusen tytär, kolmannen sukupolven haitankärsijä Riihilahden kaivosasiassa

Esa Moisio Kievarintie 8
82220 Niittylahti

Raino Kinnunen Kinnulantie 24
80330 Reijola
Kapustaniemen kiinteistö
- Laina Kinnusen poika, kolmannen sukupolven haitankärsijä Riihilahden kaivosasiassa

Inka Silfsten Vuolukiventie 11 J28
00750 Helsinki
- Päivi Silfstenin tytär, neljännen sukupolven haitankärsijä Riihilahden kaivosasiassa

Iiro Silfsten Hakatie 4
82220, Niittylahti
- Päivi Silfstenin poika, neljännen sukupolven haitankärsijä Riihilahden kaivosasiassa

Hanna Ojala
Leväsentie 30 as. 17
70780 Kuopio
Riihilahden kiinteistö Leppäsilta 309-408-2-15

Aila Ojala
Maamiehenkatu 6 C 12
Outokumpu

Leena Hersio
Soikkokuja 3 as. 4
70780 Kuopio
Riihilahden kiinteistön Ollila 309-408-3-37 omistajien
puolesta
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Mikko Kettunen
Tanotorventie 8 C, 00420 Helsinki
Riihilahden kiinteistö Arvola 309-408-3-36 omistajien
puolesta
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Veli-Mikko Hovinen
Kalattomantie 74
83500 Outokumpu
Riihilahden kiinteistö, Reposaaari 309-408-27-25

Pirkko Kavilo
Koulumiehenkatu 1
83500 Outokumpu

Urpo Kavilo
Koulumiehenkatu 1
83500 Outokumpu

Tuomo Korhonen Sarvikatu 18-20a 2
15950 Lahti
Riihilahden kiinteistö, Tyynelä
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Rauno Koistinen Ahonlaidantie 3
81100, Kontiolahti
Riihilahden kiinteistön, Kuusikaarre omistajien puolesta
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Pentti Mutanen Haavinkontie 11
83700 Polvijärvi
Riihilahden kiinteistö, Kallioniemi 309-408-27-26
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Minna-Sisko Mutanen Taivaanvuohentie 7 A 10
00200 Helsinki
Riihilahden kiinteistö Kallioniemi 309-408-27-26
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Juho Nikkola Ilmattarentie 11 B
00510 Helsinki
Riihilahden kiinteistö Kallioniemi 309-408-27-26
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Markus Mutanen Ruvaslahdentie 51
83700 Polvijärvi
Riihilahden kiinteistö Kallioniemi 309-408-27-26
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Hanna Pihko Ruvaslahdentie 51
83700 Polvijärvi
Riihilahden kiinteistö Kallioniemi 309-408-27-26
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Veli-Matti Kuikka Kalattomantie 15 As. 9
83500 Outokumpu
kaupunginvaltuutettu
Suomen yhden puhtaimman järven - Juojärven ystävä
- allekirjoitus osallistumisesta muistutukseen toimitetaan erikseen

Maija-Liisa Neuvonen Turulanranranatie 21 A6
71200 Tuusniemi
Juojärven ranta-asukas

Seppo Neuvonen Turulanrannantie 21 A6
71200 Tuusniemi
Juojärven ranta-asukas

Leena Kirkinen	Miekka 2c48 02600 Espoo Juojärven kesäasukas
Sami Vartiainen	Miekka 2c48 02600 Espoo Juojärven kesäasukas
Outi Vartiainen	Miekka 2c48 02600 Espoo Juojärven kesäasukas
Aija Kirkinen	Vanha Porintie 769 03300 Otalampi Juojärven kesäasukas
Maija Kirkinen	Vanha Porintie 769 03300 Otalampi Juojärven kesäasukas
Kimmo Salonen	Vanha Porintie 769 03300 Otalampi Juojärven kesäasukas
Kristiina Kirkinen	Pirjontie 10a1. 01400 Vantaa Juojärven kesäasukas
Turunen Jari	Pirjontie 10a1. 01400 Vantaa Juojärven kesäasukas
Turunen Emma	Pirjontie 10a1. 1400 Vantaa Juojärven kesäasukas
Turunen Jarkko	Pirjontie 10a1. 01400 Vantaa Juojärven kesäasukas
Turunen Janne	Pirjontie 10a1. 01400 Vantaa Juojärven kesäasukas

Lähetäjä

Muistutus

Mauri Lukkarinen

31.12.2013

Tervastie 10 70150 Kuopio

Tukes

Valtakatu 2, 96100 Rovaniemi

(Ossi Leinonen)

kaivosasiat@tukes.fi

Muistutus: Riihilahti-kaivospiirin (KaivNro 7975) raukeamisen lykkääminen

Lupatunnus: KL2012:0007

KaivNro: 7975

Hankkeen kuvauksessa kaivaukset suoritettaisiin vinotunnelin kautta järven alla. Alkuperäisen kuvauksen mukaisesti maan päällä tapahtuva kaivostoiminta eivät ulottuisi Juojärven rantaan, joten rantametsikkö ja kalliot eivät tuhoutuisi kaivostoiminnan seurauksena. On kuitenkin mahdollista, ettei kaivostoiminta onnistu tällä tavalla kallion rikkonaisuuden vuoksi tai osoittautuu taloudellisesti kannattamattomaksi jolloin louhinta suoritettaisiin avolouhoksena patoamalla Riihilahti Juojärvestä. Toteutuessaan avolouhos muuttaisi Juojärven rantamaisemaa voimakkaasti ja sillä olisi pitkäaikaiset seuraukset niin Juojärvelle kuin sen kalakannalle ja ranta-asutukselle.

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen päätöksen (Dnro PKA200R4) mukaan hankkeelle ei tarvita YVA-lain tarkoittamaa ympäristövaikutusten arviointia. Päätöksen perustelujen mukaan YVA-lain mukaista arviointimenettelyä ei tarvita hankkeen pienuuden takia. Kaivoksen koko on alle 25 ha ja louhittava määrä alle 550 000 tonnia vuodessa. Päätöksen myöntämisen jälkeen alueella on minulle kerrottujen tietojen mukaan tehty koekairauksia joiden mukaan malmio olisi suurempi ja hankalammin toteutettavissa mitä luvan hakuperusteissa on mainittu. Näin ollen yllä esittämäni epäily hankkeen toteuttamisesta avolouhoksena voi olla mahdollinen. Minun mielestä tämä asia tulee selvittää ja sen mukaisesti ottaa huomioon kaivosluvan arvioinnissa

On syytä kysyä, toteutuuko ympäristöluvan vaatineen kaivostoiminnan päättyessä ympäristönsuojelulaki? Laki velvoittaa kaivostoimintaa harjoittaneen pitämään huolta, ettei toiminnan loputtuakaan muodostu ympäristön pilaantumista. Vastuu siirtyy maanomistajalle sellaisissa tapauksissa, joissa kaivostoiminnan harjoittajaa ei ole olemassa, tai tämä on muuten tavoittamattomissa. Miten taataan, että vastuut todella hoitaa kaivosyhtiö sen mahdollisessa konkurssitilanteessa tai jos sillä ei ole taloudellisia resursseja? Hankkeen lupavaiheen aikana alkuperäinen hakija Finn Nickel Oy teki konkurssin? Mitä olisi tapahtunut, mikäli hanke olisi ehditty aloittaa ennen konkurssia? Tuskin luvan nykyinen haltija olisi hankkinut aluetta jälkien puhdistusta varten. Paikalliset asukkaat pelkäävät, ettei kaivosyhtiö tule suorittamaan velvoitteitaan, vaan ajaa toimintansa konkurssiin toiminnan hiipuesssa. Mikäli kaivolupa myönnetään, niin edellytän, että luvassa määritellään tarkasti toiminnan harjoittajan vastuu siitä, että toiminnan

loputtua ei tapahdu ympäristön pilaantumista. Konkurssitilannetta varten luvassa pitää toiminnan harjoittajalle pitää asettaa niin suuret vakuusmaksut, jotta jälkityöt voidaan toteuttaa siten, että ympäristön pilaantumista tapahdu. Luvassa pitää myös määritellä kuka vastaa jälkitöistä konkurssitilanteessa. Vastuuta ei saa siirtää alueen maanomistajille tai veronmaksajille.

Miten käytännössä huomioidaan vesilain vaatimus siitä, ettei em. toiminnalla saa olla haittaa kalastukselle tai vesialueelle? Miten turvataan alueen mökkiläisten (joita on paljon) oikeusturva tilanteessa, jossa järven virkistyskäyttö niin kalastuksen kuin vedenkäytön suhteen estyy tai järven saastumisella ja ympäristön muutoksilla on merkittävää haittaa järven virkistyskäytölle? Yleisen arvion mukaan myös kiinteistöjen arvo alenisi, sillä alue on tunnettu nimenomaan puhtaasta järvestä, kaislattomista rannoista ja kalaisuudestaan. Lisäksi aivan suunnitellun kaivoksen edustalla oleva Kapustaselkä on mm. ammattikalastajien käyttämä alue. Miten kävisi tämän elinkeinon? Nämä seikat tulee arvioida kaivoslupaa arvioitaessa.

Juojärvi on Saimaan latvavesiä yhdessä Rikkaveden kanssa, jonka pohjoispäässä sijaitsee kaivosyhtiön rikastamo. Ylen uutisoi 17.6.2013, ettei kaivosyhtiön (Kylylahti Copper Oy/Altona Mining Limited) tarvitse noudattaa vaarallisten aineiden pitoisuusrajoja, vaan se saa laskea ne purkuvesinä Saimaan vesistöön.

Aiheesta myös <http://www.kansanuutiset.fi/uutiset/kotimaa/3020420/kaavilla-kuohahti> Lienee syytäkin olla huolissaan Talvivaaran toistumisesta, jossa maksajina ovat viattomat ihmiset. Miten tämäkin on mahdollista tämän päivän Suomessa? Kaivosluvan käsittelyssä tulee arvioida Luikonlahden rikastamon ja Riihilahden kaivoksen yhteisvaikutukset Juojärven tilaan.

Edelleen on ajankohtaista kyseenalaistaa se, ettei hanke sisällä YVA-menettelyä. Aikoinaan sitä vaati n.1500 ihmistä ja myös luonnonsuojeluliitto tekemällä aloitteen ympäristövaikutusten arvioimiseksi (esim. Suomen Luonnonsuojeluliitto: <http://www.sll.fi/ajankohtaista/tiedotteet/2006/juojarvenkaivos>) . Asiasta on tehty eduskunnalle myös Esa Lahtelan toimesta kirjallinen kysymys 696/2006 vp, jossa mm. eduskunnan puhemiehelle tuotiin selkeästi esille hankkeen vaikutusten ja seuraamusten kaatuvan alueen ihmisten, luonnon ja itse järven kannettavaksi. Osa Lahtelan esittämistä arvoista onkin toteutunut kuten kiinteistöjen arvojen kehittyminen. Myös kiinteistöjen rakentaminen/korjaaminen on hiipunut, josta on seurauksena mm. yhteiskunnalle verotulojen menetyksiä. Suunta on huolestuttava sillä vuonna 2011 Juojärvi valittiin Pohjois-Savon maakuntajärveksi luonnontilaisuutensa ja puhtautensa ansiosta.

Kaivostoiminta alueella aloittaa seudulla prosessin, jossa kaivosluvan haltijan oikeudet kasvavat kaivostoiminnan edetessä. Esimerkiksi Talvivaarassa aloitettiin ensin kaivostoiminta, jonka ympäristövaikutuksia pahasti aliarvioitiin. Toiminnan edetessä sitä ei voinut enää pysäyttää. On pelättävissä, että Riihilahden kaivosluvan jatkaminen innostaa kaivosyhtiöitä yhä uusien hankkeiden toteuttamiseen Juojärven alueella. Alueellahan tehdään jatkuvasti malminetsintää eri yhtiöiden toimesta.

Edellytän, että kaivosluvan arvioinnissa tulee tarkoin ottaa huomioon yllä esitetyt näkökohdat, joita ei käsittäkseni ole riittävästi otettu huomioon hankkeelle myönnetyn kaivospiiriluvan ja ympäristöluvan yhteydessä. Nämä seikat yhdessä muiden hankkeen ympäristölupakäsittelyn yhteydessä esille tulleiden asioiden (mm. happamat sivukivet, vesistö päästöt, Natura- ja Finiba-alueet) kanssa ovat mielestäni ympäristövaikutuksiltaan niin merkittävät, että kaivospiirilille ei ensisijaisesti tulisi myöntää jatkoaikaa (kaivoslupaa) tai laittaa koko lupa kokonaan uudelleen arvioitavaksi.

Kaivostoiminnankin olisi huomioitava uuden kaivoslain mukaisesti kestävä kehitys ja luvan myöntämisen perusteina olevat lait ja asetukset sekä muutoksessa olevat asenteet kaivostoiminnalle.

Tämä muistutus on lähetty saman sisältöisenä tiedoksi Suomen Luonnonsuojeluliitolle, Pellavasniementien tiehoitokunnan jäsenille sekä muutamalle muulle henkilölle jotka ovat kiinnostuneet hankkeen seuraamusten vaikutuksista.

Mauri Lukkarinen
(Pellavasniemen tiehoitokunnan pj.)

14.1.2014

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTO (Tukes)
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Viite Tukes:in ilmoitus KaivNro 7975 KL2012:0007

Asia **MUISTUTUS KYLYLAHTI COPPER OY:N RIIHILAHTI-KAIVOSLUVAN
RAUKEAMISEN LYKKÄÄMISTÄ KOSKEVASTA HAKEMUKSESTA**

Olen tutustunut Kylylahti Copper Oy:n kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevaan hakemukseen. Tilan 2:37 Vanhala, jonka alueelle Kylylahti Copper Oy:n Riihilahden kaivoslupahakemus ulottuu, omistajana (1/2) haluan esittää mielipiteenäni kyseisestä kaivosluvan raukeamisen lykkäämisestä seuraavaa:

1. Kaivosluvalle ei pidä myöntää jatkoaikaa seuraavien syiden takia:

- Luvanhaltija ei ole kaivosluvassa annetussa määräajassa aloittanut kaivostoimintaa tai ryhtynyt muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Kaivoslaki (621/2011) 68§.
- Luvanhaltijalla ei ole aikomusta aloittaa kaivostoimintaa seuraavan viiden (5) vuoden aikana Riihilahdessa. Tämän Kylylahti Copper Oy toteaa hakemuksessaan: "Tämän hetkisen arvion mukaan Riihilahden louhinta ajoittunee vähintään viiden vuoden päähän tulevaisuuteen".
- Riihilahti on toiminut eri kaivosyhtiöiden reservinä yli 50 vuotta. Näin pitkä aikajakso on aivan kohtuuton ajatellen alueen maanomistajia ja muita asukkaita. Ei voida olettaa, että nykyaikana yhtiöt voivat pitää yksityisten omistamia maa-alueita määräämättömiä aikoja itselleen varattuna ja näin rajoittaa alueiden muuta hyödyntämistä.
- Luonnonsuojelunäkökohdat myös puoltavat jatkoaikapyynnön hylkäämistä. Onhan Juojärvi yksi Suomen puhtaimmista vesistöistä ja sen virkistysarvot ovat merkittävät. Siksi sitä ei saa uhrata jokin hyvin lyhyt aikaisen ja yhteiskunnan kannalta vähäarvoisen toiminnan takia.
- Myönteisestä päätöksestä aiheutuu kohtuutonta haittaa yleiselle ja yksityiselle edulle. Varsinkin kun mahdollisesta kaivoksesta saadut hyödyt ovat varsin pieniä sen aiheuttamiin pitkäaikaisiin haittoihin verrattuna.

2. Jos kuitenkin turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevan hakemuksen, niin:

- Lupa myönnetään mahdollisimman lyhyeksi ajaksi. Tässä on otettava huomioon, että ko. alue on jo lähdes 50 vuotta ollut varauksessa eikä mitään ole tapahtunut.
- Lupa myönnetään vain ja ainoastaan määräajaksi.
- Hakijan on asetettava riittävän suuri vakuus, joka vastaa nykyaikaisia vaatimuksia ympäristön palauttamiseksi takaisin alkuperäiseen luonnontilaansa kaivostoiminnan päätyttyä. Vakuuden pitää kattaa myös mahdollisen kaivostoiminnan äkillisen keskeytymisen (tai muut vastaavat tapahtumat), ettei näistä aiheutuvat kustannukset jää veronmaksajien tai maanomistajien maksettaviksi.
- Toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan ehdot kaivostoiminnalle on käytävä uudelleen lävitse ja saatettava vastaamaan nykyisin voimassa olevaa kaivoslakia.
- Maanomistajille on korvattava täysmääräisesti luvan jatkamisesta aiheutuvat elinkeinotoimintaan ja muuhun toimintaan liittyvät taloudelliset menetykset.

Yhteenveto

Edellä esitettyjen syiden perusteella katson, ettei Kylylahti Copper Oy:n lupahakemusta pidä hyväksyä koska hakemus ei täytä kaivoslaissa vaadittuja perusteluja kaivosluvan jatkamiseksi. On myös huomioitava, että Riihilahden alue on jo lähes 50 vuoden ajan ollut varauksessa, mutta mitään kaivostoimintaa ei ole aloitettu.

Myös kaivostoiminnasta saatavat hyödyt olisivat minimaaliset verrattuna siitä aiheutuviin haittoihin luonnon pitkäaikaisen pilaantumisen muodossa.

Jos kuitenkin kaivosyhtiön hakemus hyväksytään niin sen pitää olla määräajaltaan mahdollisimman lyhyt ja hakijalle on asettava riittävän suuri vakuus ympäristön palauttamiseksi takaisin luonnon tilaan. Myös ympäristölupa on käsiteltävä uudelleen vastaamaan voimassa olevaa kaivoslaki ja maanomistajille on korvattava taloudelliset menetykset täysimääräisenä.

Helsinki 14.1.2014

Hannu Tiilikainen

Riitta ja Kimmo Silvo
Kiertotähdentie 45
01400 VANTAA
s-posti: riitta.silvo@kolumbus.fi

14.1.2014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)

Viite KL2012:0007, KaivNro 7975, kirjeenne 12.12.2013

Asia MUISTUTUS KYLYLAHTI COPPER OY:N RIIHILAHDEN KAIVOSPIIRIN RAUKEAMISEN LYKKÄÄMISTÄ KOSKEVASTA HAKEMUKSESTA

Hakemuksen tausta

Kylylahti Copper Oy on 26.3.2012 hakenut TUKES:lta jatkoaikaa toistaiseksi Outokummun kaupungissa sijaitsevalle Riihilahti (KaivNro 7975) –kaivospiirille kaivospiirialueen nykyisessä laajuudessa ja muodossa. Kaivostoimintaa ei ole aloitettu. Yhtiön arvion mukaan Riihilahden louhinta ajoittunee vähintään viiden vuoden päähän tulevaisuuteen. Kaivospiiri ulottuu tilamme (Lahentalo 309-408-2-15) alueelle.

Raukeamisen lykkäämisen edellytykset

Kaivoslain 68 §:n lupaviranomainen voi lykätä luvan raukeamista enintään yhteensä kymmenellä vuodella. Edellytyksenä hakemuksen hyväksymiselle on, että hakijan esittämää syytä on pidettävä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena eikä päätöksestä aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Hakemuksen yhteenvedossa esitetystä ennakkotiedonannossa kaivosviranomainen pitää hakijan esittämää syytä perusteltuna ja suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena siten, että kaivostoiminnan aloittamiselle on todennäköiset edellytykset, niin kuin kaivoslain 68 §:ssä edellytetään.

Muistuttajien näkemykset luvan raukeamisen lykkäämisen edellytyksistä

Muistuttajat ovat eri mieltä kaivosviranomaisen ennakkotiedonannon mukaisesta arviosta, joten kaivosluvan raukeamisen lykkäämiselle ei ole perusteita ja näin ollen hakemus tulee ensisijaisesti hylättyä. Muistuttajien mielestä kaivoslain 68 §:n mukaisia edellytyksiä luvan raukeamisen lykkäämiseen ei ole. Hylkäysvaatimusta perustelemme seuraavasti.

1. Hankesuunnitelmaa, ainakaan hakijan tekemän yhteenvedon perusteella, ei voida pitää riittävänä

Kaivosviranomainen pitää hakijan suunnitelmaa riittävän yksityiskohtaisena. Kuitenkaan tämä ei ilmene viranomaisen tekemästä yhteenvedosta, jonka perusteella asianosaiset ja muut kansalaiset voivat tutustua hakemukseen ja sen pohjalta arvioida kaivosluvan jatkamisen perusteita mahdollisten muistutusten teon kannalta. Kaivoslain 34 §:n mukaan lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys toiminnan ympäristövaikutuksista ja muista vaikutuksista ottaen huomioon suunniteltujen toimenpiteiden laatu ja laajuus. Tällaista selvitystä ei yhteenvedossa kuitenkaan ole. Näin ollen haitankärsijöiden ja maanomistajien oikeusturvan ja mielipiteen ilmaisun kannalta nähtävillä oleva suunnitelma ei ole riittävän yksityiskohtainen, kuten kaivoslain 68 §:ssä edellytetään.

Asian aiempaa käsittelyä varten kaivospiirin edellinen omistaja Finn Nickel Oy teki useita erillisiä selvityksiä, joita lupahakemuksen yhteenvedossa ei mainita lainkaan. Ne asianosaiset tai muut asiasta kiinnostuneet kansalaiset, jotka eivät ole olleet mukana hankkeen aiemmassa käsittelyssä eivät voi tietää näistä selvityksistä mitään. Myöskään ei voi olettaa, että ne, jotka edellisen kaivospiiri- ja ympäristölupavaiheen aikana vuosina 2006 -2008 tutustuivat selvityksiin, voisivat riittävän tarkoin

muistaa yli viisi vuotta vanhoja selvityksiä. Vaikka nämä vanhat selvitykset olisivat hakemuksen mukana, ne vaatisivat asianmukaisia päivityksiä kaivoshankkeen vaikutusarviointien kannalta.

2 Päättös luvan raukeamisen lykkäämisestä aiheuttaa kohtuutonta haittaa yleiselle ja yksityiselle edulle

Lupahakemuksesta säädetään kaivoslain 34 §:n lisäksi kaivosasetuksen 16 §:ssä. Asetuksen 16 §:n kohdan 10) mukaan lupahakemuksessa on esitettävä selvitys kaivostoiminnan arvioiduista vaikutuksista yleisiin ja yksityisiin etuihin ja kohdan 11) mukaan selvitys toimenpiteistä, joilla kaivostoiminnan haitalliset vaikutukset on tarkoitus poistaa tai joilla niitä on tarkoitus vähentää. Näitä selvityksiä ei hakemuksen yhteenvedossa ole. Arviomme mukaan yksityiselle ja yleiselle edulle aiheutuu seuraavia haittoja, joita voidaan pitää kohtuuttomina.

a. Maanomistajien ja kansalaisten oikeusturva

Kaivoshanke on ennen nykyistä vaihetta ollut esillä kahteen otteeseen Outokumpu Oy:n toimesta 1960- ja 1980- luvuilla. Tuolloin kaavaillusta avolouhoksesta, jonka seurauksena Riihilahti olisi kuivattu patoamalla, luovuttiin hankkeen kannattamattomuuden takia. Nykyisessä hankkeessa kaivos on suunniteltu toteutettavaksi järven alapuolisena louhoksena. Kaivoshanke on jo yli 50 vuoden ajan rajoittanut kaivopiirialueen maanomistajien oikeutta käyttää omistamiaan maa-alueita mm. metsätalouteen ja rakentamiseen. Lisäksi hanke on vaikuttanut ja tulee edelleen vaikuttamaan alentavasti hankealueen ja laajemmin puhtaudesta tunnetun Juojärven tonttien arvoon. Kaivospiirin voimassa olon jatkamista hakijan esittämäksi raaka-ainereserviksi yli viiden vuoden päähän tulevaisuuteen, on pidettävä kaivospiirin maanomistajien ja muiden haitankärsijöiden oikeusturvan kannalta kohtuuttomana.

b. Haitalliset vaikutukset Juojärvelle ja alueen muulle luonnolle

Hakemuksen mukaisen Riihilahden kaivoksen keskeisimmät haitat erityisesti yleisen edun kannalta liittyvät hankkeen vaikutuksiin Juojärven erityispiirteisiin. Järvi on yksi Suomen puhtaimmista ja karuimmista järvioltaista. Järven säännöstely on siinä määrin lievää, ettei siitä aiheudu merkittävää haittaa kalastolle ja veden muulle ekologisalle. Järven erityisarvoa kuvastaa hyvin se, että se valittiin vuonna 2011 luonnontilaisuutensa ja puhtautensa ansiosta Pohjois-Savon maakuntajärveksi. Toteutuessaan kaivoshanke aiheuttaisi hyvin merkittäviä, osin pitkäaikaisia haittoja luonnonolosuhteiltaan herkän ja arvokkaan Riihilahden ja Kapustalahden veden laadulle, vesi- ja ranta-eliöstölle, hankealueen ympäristön luonnolle, alueen virkistyskäytölle, kalastukselle, maisemalle ja viihtyisyydelle. Haitat ovat mittavia hankkeesta saataviin hyötyihin verrattuna, joten kaivospiirin (kaivoslupa) jatkamiselle ei mielestämme ole edellytyksiä.

Juojärvelle aiheutuvia haitallisia vaikutuksia käsiteltiin laajasti hankkeen ympäristölupakäsittelyn yhteydessä. Muistuttajien käsityksen mukaan kaivoslain kaivoslupaa koskevien säädösten (kaivoslaki 34 § ja kaivosasetus 16 §) mukaan näitä yleisen edun kannalta keskeisiä asioita tulisi käsitellä myös tämän luvan raukeamisen lykkäämistä koskevan käsittelyn yhteydessä. Ne voivat joko yksin tai yhdessä olla kaivoslain 48 §:n tarkoittama este luvan myöntämiselle.

1. Kaivoksen sivukivi- ja malmiläjitusten (sulfidimalmiesiintymä) happamat ja metallipitoiset suotovedet vahingoittavat hyvässä tilassa olevan Juojärven Riihi- ja Kapustalahden alueen vesiluontoa sekä toiminnan aikana, että vuosikymmeniä toiminnan päättymisen jälkeen. Jo hyvin alhaisten, huomattavasti talousvesinormeja alempien veden kuparipitoisuuksien (0,003 – 0,050 mg/l) tiedetään olevan vesieliöille myrkyllisiä. Suotovedet voivat lisäksi sisältää vesieliöille haitallisina pitoisuuksina mm. nikkeliä.

Edellisen ympäristölupahakemuksen yhteydessä Finn Nickel Oy esitti suotovesien käsittelyksi ainoastaan matalaa allastusta (toimivuus esimerkiksi talvella on hyvin epävarma), öljynerotusta sekä erityistapauksissa kalkitusta ja ilmastusta. Suotovedet esitettiin johdettavaksi Riihilahden suulle suoraan vain noin 500 m pituisia ojaa pitkin ilman suotautumispatjoja tai -alueita. Näillä menetelmillä ei voida varmistaa suotovesien metallipitoisuuksien saattamista kaikissa olosuhteissa vesieliöille haitattomalle tasolle. Edelleen muistutuksessa tuotiin esille huoli, että louhokseen Juojärvestä ja kallioperästä purkautuvat vesimäärät voivat lisäksi muodostua suuremmiksi kuin Finn Nickel Oy:n esittämä n. 300 l/min. Tämä johtuu kallioperän rikkonaisuudesta, joten kallioperän louhiminen

sisältää poikkeuksellisen suuria suotovesien hallintaan liittyviä riskejä, mikä edelleen voi lisätä Juojärveen kohdistuvaa metalli- ja kiintoainekuormitusta toiminnan aikana.

Juojärvässä on elinvoimaiset arvokalakannat. Riihi- ja Kapustalahaeta käytetään aktiivisesti verkoin, katiskoin, uistimin sekä ajoittain nuottaamalla tapahtuvaan virkistyskalastukseen. Lisäksi Kapustalahden selällä harjoitetaan ammattimaista muikun kalastusta troolaamalla. Saaliskaloina ovat mm. muikku, taimen, siika, kuha, made, ahven, hauki ja lahna. Kaivostoiminnan aikana louhoksessa tehtävien räjäytysten, porausten ja lastausten paineiskut aiheuttaisivat yläpuolisessa Juojärven osassa vahinkoa kalastolle ja kalastukselle. Muistuttajien mielestä yleisen edun kannalta on välttämätöntä, että räjäytysten ja tärinän aiheuttamat vahingot kalastoon ja kalastukselle tulee selvittää kaivoslupakäsittelyn yhteydessä.

2. Vesienhoitolain 21 §:n 1) kohdan mukaan vesienhoitosuunnitelman ja toimenpideohjelman tavoitteena on, että pinta- ja pohjavesimuodostumien tila ei heikkene ja että niiden tila on vähintään hyvä. Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelman asiantuntija-arvion mukaan Juojärvi on karu ja kirkasvetinen ja sen ekologinen tila on asiantuntija-arvion mukaan hyvä. Riihilahden kaivoksen toiminta vaikuttaa pitkään erityisesti Riihi- ja Kapustalahden tilaan. Muistuttajien mielestä tällä alueella Juojärveä vesien tila voi heiketä hyvää huonommaksi suunnitellun kaivostoiminnan seurauksena. Edellytämme, että päätöksen teon yhteydessä arvioidaan, onko tällainen suuren järvaltaan osa-alueen tilan heikkeneminen vastoin vesienhoitolain 21 §:n tavoitteita.
3. Hankkeen aiempien lupakäsittelyjen aikana toimme valituksissamme esille, että Kapustalahden alue on osa laajaa kansainvälisesti (IBA) ja kansallisesti (FINIBA) arvokasta Outokummun ja Kaavin seudun oligotrofisten järvien lintualueetta. IBA-alueen suuri linnustollinen merkitys perustuu kuikan suureen pesimäkantaan. Kuikan suojelutilanne on Euroopan laajuisesti epäsuotuisa ja se on EU:n tasolla uhanalainen. Kansainvälisten kriteerien mukaan kansainvälisesti arvokkaaksi luokiteltavalla kuikkien pesimäalueella tulee pesiä vähintään 75 kuikkaparia. Outokummun ja Kaavin seudun oligotrofisten järvien IBA –alueen kuikkien pesimäkanta on 90 -110 paria. Suomessa on kaikkiaan neljä kansainvälisesti arvokasta kuikan pesimäaluetta. IBA –alue on samalla rajauksella kansallisesti merkittävä selkälokin pesimäalue (FINIBA). Selkälokin pesimäkanta alueella on 55 - 80 paria.

Kaivostoiminta karkottaa kuikat ja selkälokit alueelta ja lisäksi kaivoksen jätevesien metallit kulkeutuvat näihin kaloja syöviin lajeihin. Kaivostoiminnan aiheuttamat häiriöt voivat rajoittaa toiminta-ajalle, mutta metallien kulkeutumisen haitat ovat hyvin pitkäaikaisia ja vahingollisia. Kuikka ja selkälökki ovat Juojärven ravintoketjun huipulla. Molemmat lajit käyttävät pääasiallisena ravintonaan kalaa. Kuten muutkin pitkäikäiset (10 - 50 -vuotiaaksi elävät), hitaasti lisääntyvät uhanalaiset lintulajimme, ne ovat erityisen alttiita ravinnon kautta tapahtuvalle raskasmetallien kerääntymiselle elimistöön. Metallipäästöjen haitat ilmenevät usein vasta vuosien tai vuosikymmenten päästä. Pienillä ja paikallisilla päästöilläkin voi tässä tilanteessa olla ratkaiseva vaikutus kuikan ja selkälokin lisääntymiskykyyn.

Aiemman lupakäsittelyjen yhteydessä annetuissa päätöksissä katsottiin, että hankkeella ei olisi haitallisia vaikutuksia Kapustalahden lintualueelle. Muistuttajat ovat tästä eri mieltä, ja katsovat, että yllä esitetyn mukaisesti alueen linnustolle, erityisesti kuikalle ja selkälökille aiheutuvat haitalliset vaikutukset voivat olla merkittäviä ja näin ollen vaikuttavat alueen luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen ja ovat myös osa hankkeen yleiselle edulle aiheuttamista haitallisista vaikutuksista.

4. Suunnitellun kaivoksen suuaukon lähellä olevat ranta-alueet luokiteltiin Outokummun kaupungille vuonna 1992 tehdyssä Juojärven-Rikkaveden luonnonarvojen kartoituksessa luonnonmaisemaltaan arvokkaaksi tai erityisen arvokkaaksi alueeksi. Rannan läheisyyteen sijoittuva kaivostoiminta läjitysalueineen heikentäisi merkittävästi Riihilahden ja Kapustalahden ranta-alueiden maisema- ja virkistyskäyttöarvoja. Kaivoksen suualueen lähellä sijaitsevia rantoja, erityisesti omistamamme Kallionotsan aluetta on yleisesti käytetty jokamiehen oikeuden nojalla tapahtuvaan rantautumiseen ja virkistäytymiseen. Kaivostoiminnalla nämä arvot, erityisesti virkistyskäytön osalta, menetetään peruuttamattomasti, vaikka kaivoksen suuaukon ja rantamaiseman väliin on tarkoitettu jättää suojavyöhykettä ja hanke on kestoaltaan lyhytaikainen. Muistuttajien mielestä kaivoksen aiheuttamat haitalliset vaikutukset kaivoksen edustan ranta-alueiden käyttöön ovat kohtuuttomia sekä yleisen että yksityisen edun kannalta.
5. Kaivospiirialueella ja sen läheisyydessä on metsälain 10§:n tarkoittamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä sekä vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittamia noroja. Muistuttajien mielestä hankkeen seurauksena saattaa tuhoutua näitä luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä metsä- ja

vesilain tarkoittamia luontotyyppejä, millä on haitallista merkitystä sekä yleisen että alueiden maanomistajien yksityisen edun kannalta.

c. Muut haitalliset vaikutukset

1. Kaivoksen toiminta-alueen ja liikennereittien varren maaperässä esiintyy asbestia, joka kaivostoiminnan aikana voi levitä lähiympäristöön ja aiheuttaa alueella terveysriskejä. Asbestin esiintymisestä alueella on raportoitu Geologian tutkimuskeskuksen tutkimusraportissa 152/2001 (Nikkarinen, Aatos & Teräsvuori, ns. Tiilikaisen louhos). Muistuttajien mielestä asiaa ei ole selvitetty riittävästi hankkeen aiemman käsittelyn aikana.
2. Kaivoksen toiminta ja siihen liittyvät malmikuljetukset aiheuttavat Riihilahden ja Kapustaniemen loma-asutukselle ja pysyvälle asutukselle sekä liikennereitin varren asukkaille Varislahden kylässä merkittävää meluhaittaa sekä pölyhaittoja. Lähimmät loma-asunnot sijaitsevat 400 metrin etäisyydellä tunnelin suualueelta. Yhden kilometrin säteellä tunnelin suulta on 15 asuinpaikkaa järven rannalla, missä ääni kantaa erittäin hyvin. Hankkeelle myönnetyssä ympäristöluvassa pöly- ja meluhaittojen ehkäisyyn asetettiin kohtalaisen tiukat määräykset. Muistuttajien mielestä annetuista määräyksistä huolimatta hankkeen aiheuttamat pöly- ja meluhaitat ovat yleisen ja yksityisen edun kannalta kohtuuttomia.

Edellä olevan perusteella katsomme, että Riihilahden kaivostoiminta aiheuttaa kohtuutonta haittaa yksityiselle ja yleiselle edulle (kaivoslaki 68 §) eikä jatkoaikaa kaivospiirille siten tule myöntää.

Mahdolliset määräykset ja vakuus

Mikäli turvallisuus- ja kemikaalivirasto kuitenkin hyväksyy kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevan hakemuksen, vaadimme mahdollisuutta esittää muistutuksia kaivospiirille asetettavista määräyksistä ja vakuudesta.

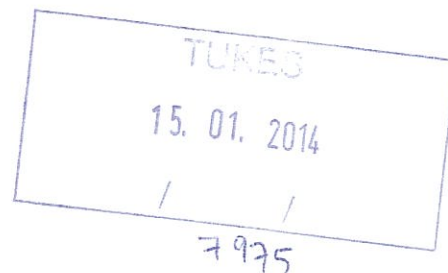
Kunnioittavimmin,

Riitta Silvo

Kimmo Silvo

Marttala Elina

Lähetäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 16. tammikuuta 2014 8:53
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Riihilahti kaivospiirin (Kaiv.7975) luvan epääminen



Lähetäjä: Ari Kuosmanen [mailto:arikuosmanen@hotmail.com]

Lähetetty: 15. tammikuuta 2014 23:06

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Riihilahti kaivospiirin (Kaiv.7975) luvan epääminen

Viesti Ossi Leinoselle

Hei!

Viittaa Mauri Lukkarisen muistutukseen 31.12.2013 ko. Riihilahti /Outokumpu kaivos suunnitelman muistutukseen.

Muistutuksessa kerrotaan asiaa, ja olen sitä mieltä alueen maanomistajana, että ko. kaivostoimintaan ei pitä saada lupaa.

Olen juuri rakentanut mökin alueelle pellavasniementie 23, ja kun järvi on yksi suomen hienoimpia puhtaita järviä, Saimaan latvavesiä

Olisi järkyttävää että tämä alue ja Maakuntajärvi joka on kivikautisella korkeudellaan edelleen, pilattaisiin kaivostoiminnalla.

Outokummussa entisenkin kaivoksen haittoja vielä kunnostellaan.

Viitaan ko. asian lakeihin. Lupanomukset kaivostoiminnan osalta tulee evätä.

Nyt järki käteen ja Talvivaaran opetukset huomioon.

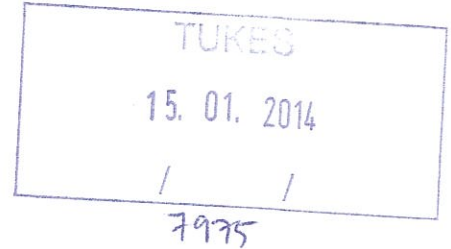
Ystävällisin terveisin!

Ari Kuosmanen

insinööri

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 15. tammikuuta 2014 13:13
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Mielipide Riihilahden kaivospiirin raukeamisen lykkäämisestä. Kaivosrekisteri numero 7975



Lähettäjä: Tuomo Tormulainen [<mailto:tuomo@tormunet.fi>]

Lähetetty: 15. tammikuuta 2014 12:00

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Mielipide Riihilahden kaivospiirin raukeamisen lykkäämisestä. Kaivosrekisteri numero 7975

Mielipide Riihilahden kaivosluvan KL2012:0007 raukeamisen lykkäämisestä KaivRek n:ro 7975

Kaivoshankkeen vaikutukset aiheuttavat merkittäviä ja osin pitkäaikaisia haittoja luonnonolosuhteiltaan hyvin herkän ja arvokkaan Riihilahden ja Kapustalahden alueen veden laadulle, vesi- ja ranta-eliöstölle, hankealueen ympäristön luonnolle, alueen virkistyskäytölle, kalastukselle, maisemalle ja viihtyisyydelle. Kaivostoiminta aiheuttaisi erinomaisessa tilassa olevan Juojärven Riihilahden, Kapustalahden ja Kapustaselän alueelle sellaista merkittävää pilaantumista sekä erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, että ympäristönsuojelulain (86/2000) 42 §:n mukaisia edellytyksiä luvan myöntämiselle ei ole. Lisäksi hanke on vastoin vesienhoito-lain (1299/2004) 1 §:n mukaisia tavoitteita erinomaisessa tilassa olevan vesistön tilan heikentämisen estämisestä.

Kaivoshankkeella on sellaisia luonnonsuojelulain (65 ja 66 §) ja vesilain (17 a §) vastaisia seuraamuksia, jotka tulee ottaa lupakäsittelyssä huomioon, ja joiden perusteella hankkeella ei ole luvan myöntämisen edellytyksiä.

Alue on aiempien tutkimusten perusteella asbestipitoinen.

Kun on tiedossa, että Kylynlahti Copperin rikastamo on Luikonlahdessa, niin hanke toteutuessaan aiheuttaisi merkittävää liikenteen kasvua alueen teillä.

Hanke on myöskin ristiriidassa alueelle laadittujen osayleiskaavojen kanssa.

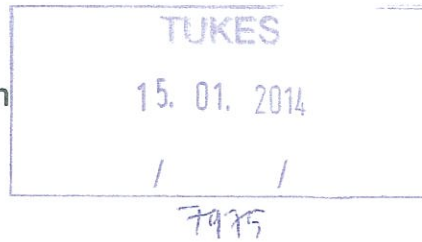
Tuomo Tormulainen

P-K:n luonnonsuojelupiirin kaivosvastaava

--

Tuomo Tormulainen
tuomo@tormunet.fi katso: <http://www.tormunet.fi>
043 2181200 (parhaiten 7-10 aamulla)

Antti Tiilikainen
Kylmälammintie 39
80710 Lehmo
antti.tiilikainen@luukku.com



MUISTUTUS

12.1.2014

TURVALLISUUS- JA KEMIKAALIVIRASTO (Tukes)

Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Viite Tukes:in ilmoitus KaivNro 7975 KL2012:0007 12.12.2013
Vaasan hallinto-oikeuden päätös numero 08/0398/1 22.12.2008

Asia **MUISTUTUS KYLYLAHTI COPPER OY:N RIIHILAHTI-KAIVOSLUVAN
RAUKEAMISEN LYKKÄÄMISTÄ KOSKEVASTA HAKEMUKSESTA**

Olen tutustunut Kylylahti Copper Oy:n kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevaan hakemukseen. Tilan 2:37 Vanhala, jonka alueelle Kylylahti Copper Oy:n Riihilahden kaivoslupahakemus ulottuu, omistajana (1/2) haluan esittää mielipiteenäni kyseisestä kaivosluvan raukeamisen lykkäämisestä seuraavaa.

A. Kaivosluvan raukeaminen

Lupaa Riihilahti-kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevaan hakemukseen esitetyle poikkeuksellisen herkälle ja arvokkaalle alueelle ei tule myöntää ympäristön luonnonolosuhteille, metsätaloudelle, virkistyskäytölle, maisemalle ja viihteyksydelle aiheutuvien merkittävien ja osittain pitkäaikaisten haittojen ja toisaalta toiminnalla aikaansaatavien verrattain vähäisten ja pääosin kyseenalaisten hyötyjen vuoksi.

Perustelen kielteistä kantaani Riihilahden kaivosluvan jatkamiselle seuraavasti:

- 1) Luvanhaltija ei ole kaivosluvassa annetussa määräajassa aloittanut kaivostoimintaa tai ryhtynyt muuhun sellaiseen valmistavaan työhön, joka osoittaa luvanhaltijan vakavasti pyrkivän varsinaiseen kaivostoimintaan. Kaivoslaki (621/2011) 68§.**
- 2) Luvanhaltijalla ei ole aikomusta aloittaa kaivostoimintaa seuraavan viiden (5) vuoden aikana Riihilahdessa. Tämän Kylylahti Copper Oy toteaa hakemuksessaan: "Tämän hetkisen arvion mukaan Riihilahden louhinta ajoittunee vähintään viiden vuoden päähän tulevaisuuteen". Kaivoslaki (621/2011) 62§, 68§. Riihilahti on toiminut eri kaivosyhtiöiden reservinä jo yli 50 vuotta.**
- 3) Päätöksestä aiheutuu kohtuutonta haittaa yleiselle ja yksityiselle edulle. Kaivostoiminta aiheuttaisi erinomaisessa tilassa olevan Juojärven Riihilahden, Kapustalahden ja Kapustaselän alueelle sellaista merkittävää pilaantumista sekä erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, ettei ympäristönsuojelulain 42§:n mukaisia edellytyksiä toiminnan aloittamiselle ole. Välittömästi järvenpohjan alapuolella olevan kallioperän louhiminen sisältää suuria vesien hallintaan ja siten vesien pilaan-**

tumiseen liittyviä riskejä. Juojärvi on yksi Suomen puhtaimmista järvistä ja sen rannoilla on runsaasti pysyvää ja tilapäistä ranta-asutusta Outokummun kaupungin sekä Tuusniemen ja Heinäveden kuntien alueilla. Kaivoshanke on herättänyt erittäin voimakasta vastustusta alueen asukkaissa. Maanomistajien kannalta Riihilahden kaivoslupa on rajoittanut omistajien oikeutta käyttää omistamiensa maa-alueita ja aiheuttanut merkittäviä taloudellisia menetyksiä jo yli 50 vuoden ajan. Kaivoslaki (621/2011) 18§, 48 §, 68§.

B. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevan hakemuksen

Jos Tukes (Turvallisuus- ja kemikaalivirasto) aikoo hyväksyä kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevan hakemuksen, esitän että:

1. Lupa myönnettäisiin mahdollisimman lyhyeksi ajaksi. (Vaasan hallinto-oikeuden päätös numero 08/0398/1 22.12.2008)
2. Lupa myönnettäisiin vain ja ainoastaan määräajaksi (Vaasan hallinto-oikeuden päätös numero 08/0398/1 22.12.2008)
3. Hakijan on asetettava riittävän suuri vakuus, jolla alue kyetään saattamaan tarvittaessa mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan: Kaikki läjitys- ja sivukivikasat siirretään takaisin kaivokseen, kaivoksen tunnelin suu on maisemoidaan näkymättömäksi, koko kaivosalue palautetaan täysimittaisesti metsätalouden käyttöön ja alueelle istutetaan puusto. Juojärven tilaa sekä jätevesiä varaudutaan tarkkailemaan ja tarvittaessa puhdistamaan kymmenien vuosien ajan.
4. Toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa on tarkastettava kokonaan uudelleen ottaen huomioon nykyinen lainsäädäntö sekä kaivostoiminnan aiheuttamat ympäristöriskit (esim. Talvivaara), koska toimintaa ei ole aloitettu.
5. Maanomistajille korvataan täysmääräisesti jatkamisesta aiheutuvat elinkeinotoimintaan liittyvät taloudelliset menetykset.

Yhteenveto

Mielestäni Kylylahti Copper Oy:llä ei ole mitään kaivoslain mukaisia perusteita kaivosluvan raukeamisen lykkäämiseksi, koska päätöksestä aiheutuu kohtuutonta haittaa yleiselle ja yksityiselle edulle. Lisäksi mitään kaivostoiminnan aloittamiseen viittaavaa toimintaa ei ole tehty eikä sitä aiotakaan tehdä seuraavan viiden (5) vuoden aikana.

Riihilahden kaivoslupa on ollut eri kaivosyhtiöiden reservinä jo yli 50 vuotta, joten pidän kohtuuttomana tällaista toimintaa alueella asuvia ja toimivia ihmisiä kohtaan.

Lyhytaikaisen kaivostoiminnan luonnolle aiheuttamat haitat ovat huomattavasti suurempia kuin siitä mahdollisesti saatavat hetkelliset hyödyt olisivat. Valitettavasti liian usein ei oteta huomioon paikallisten ihmisten näkemyksiä, vaikka aina lähtökohtaisesti heidän sanansa pitäisi olla kaikkein painavin lupien myöntämisessä, sillä heidän joutuvat toiminnan aikana ja sen loppumisen jälkeenkin elämään ja kokemaan ne seuraukset, joita kaivoshankkeesta syntyy.

Kunnioittavasti


Antti Tiilikainen

MUISTUTUS

12.1.2014



TURVALLISUUS JA KEMIKAALIVIRASTO (Tukes)
 Valtakatu 2
 96100 Rovaniemi

Viite Tukes:in ilmoitus KaivNro 7975 KL2012:0007 12.12.2013
 Vaasan hallinto-oikeuden päätös numero 08/0398/1 22.12.2008

Asia **MUISTUTUS KYLYLAHTI COPPER OY:N RIIHILAHTI-KAIVOSLUVAN
 RAUKEAMISEN LYKKÄÄMISTÄ KOSKEVASTA HAKEMUKSESTA**

Me allekirjoittaneet haluamme esittää mielipiteenämme, että lupaa Riihilahti-kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevaan hakemukseen ei tule myöntää.

Juojärven on todettu olevan erinomaisessa tilassa. Allekirjoittaneet korostavat, että tämä kaivosohanke on vastoin vesienhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 1 §:n yleistä tavoitetta, jonka mukaan erinomaisessa tilassa olevan vesistön tilaa ei saa heikentää. Mitä merkitystä lakiin kirjatusta säännöksestä on, jos kaivostoiminnalle annetaan lupa? Joka tapauksessa vesistön lähellä oleva kaivostoiminta vaikuttaa aina jollain tavoin veden laatuun ja vesistöön. Tästä on Outokummussa esimerkkinä Sysmäjärven saastuminen kaivostoiminnan vaikutuksesta.

Kaivoslain 6 §:n yleisten periaatteiden 2 momentti edellyttää, että toiminnan vaikutuksista sekä vahinkojen ja haitallisten vaikutusten ehkäisemis- ja vähentämismahdollisuuksista on riittävä selvyyttä. Muistutuksen laatijat ovat huolestuneita siitä, onko tämän kaivosluvan käsittelyssä otettu huomioon riittävässä määrin toiminnan vaikutusta ympäristöön ja vesistöön sekä mahdollisia vahinkoja. Tiedossamme ei ole, onko selvitetty pystyykö Kylylahti Copper Oy suoriutumaan tämän kaivostoiminnan kaikista velvollisuuksista mukaan lukien mahdollisen toiminnan jälkeiset alueen ennallistamistyöt. Viimeisten kuukausien aikana ilmenneet ongelmat kaivostoiminnassa Suomessa ja niiden vaikutuksesta vesistöön ovat varmasti tuoneet uutta tietoa, mikä pitäisi ottaa huomioon myös tämän kaivosluvan jatkamista koskevassa käsittelyssä.

Kaivoslain 6 §:n yleisten periaatteiden 4 momentti edellyttää, että

- a) estetään vahingot ja toiminnasta aiheutuvat haitalliset vaikutukset;
- b) poistetaan käytöstä haitallisia vaikutuksia aiheuttavat toiminnot tai, jos tämä ei ole mahdollista, korvataan ne vähemmän haitallisilla;
- c) varaudutaan häiriö- ja vaaratilanteisiin;

sekä 5 momentin mukaan aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan.

Muistutuksen laatijat haluavat tuoda esiin sen ongelman, kuinka ja kenelle Juojärven veden laadun mahdollinen pilaantuminen voidaan korvata haittaa kärsineille. Kaivoksen toiminnan vaikutus vesistöön voi kohdistua laajalle Juojärven alueella vesien virtausten

mukana. Vesistön pilaantumisen johdosta haitan kärsijöiksi voidaan lukea suuri määrä Outokummun kaupungin ja ympäristökuntien asukkaita sekä matkailijoita, jotka esimerkiksi kalastavat Juojärvellä. Haitan kärsijöitä ovat myös Juojärven ranta-asukkaat ja lomakiinteistöjen omistajat, jotka käyttävät järven vettä käyttövetenä. Perustuslain 15 §:ssä on säännös omaisuuden suojasta, jonka mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Ranta-asukkaiden ja lomakiinteistöjen omistajien omaisuuden arvon heikkeneminen kaivostoiminnasta johtuvien haittojen vuoksi on selkeästi ristiriidassa omaisuuden suojaan koskevan perustuslain säännöksen kanssa.

Mikäli kuitenkin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto hyväksyy kaivosluvan raukeamisen lykkäämistä koskevan hakemuksen, esitämme, että lupa myönnettäisiin mahdollisimman lyhyeksi määräajaksi ja että hakija asettaa riittävän suuren vakuuden kaivoksen toiminta-alueen saattamiseksi mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Tässä yhteydessä toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa tulee käsitellä uudelleen ottaen huomioon nykyinen lainsäädäntö ja kaivostoiminnasta aiheutuvat ympäristöriskit. Ympäristöluvan uudelleen tarkasteluun on perusteet, koska toimintaa ei ole vielä aloitettu ja yleensä kaivostoiminnassa on Suomessa ilmennyt ennalta arvaamattomia ympäristöön vaikuttaneita vahinkoja.

Yhteenvetona perustelemme kielteistä kantaamme kaivosluvan lykkäämistä koskevaan hakemukseen sillä, että suunnitellusta kaivoshankkeesta saatava hyöty on pieni suhteessa siitä aiheutuviin vesien pilaantumiseen liittyviin riskeihin. Lisäperusteena on se, että viimeaikaiset tapahtumat kaivostoiminnassa vesistöjen läheisyydessä ovat osoittaneet, että toiminnan aikana voi tulla vastaan ennalta arvaamattomia vakavia vahinkoja.

Kunnioitavasti

1. *Kaija Savolainen*
Kaija Savolainen, Museokatu 2, 83500 OUTOKUMPU
Kiinteistötunnus 42 Siiri 38:0
2. *Ueli Matti Savolainen*
Ueli Matti Savolainen, Museokatu 2, 83500 OUTOKUMPU
Kiinteistötunnus 42 Siiri 38:0
3. *Ulla Kuumi*
Ulla Kuumi
Viurunte 2, 83500 Outokumpu
Kiinteistötunnus:
Viurusaari I n.c 4:30 } 1/2 omistus
Viurusaari II 4:26 }
Viurunte 15, 83500 Outokumpu
Kiinteistötunnus 1:20
4. *Maaret Kälviäinen*
Maaret Kälviäinen
Kauppak. 8 as 5 83500 OUTOKUMPU
Lystkallio 1:35
5. *Helena Ylinen*
Helena Ylinen
6. *Martti Ylinen*
Martti Ylinen
7. *Raimo Nykänen*
RAIMO NYKÄNEN
Kylänkatu 19 83500 Outokumpu
Vikla 6:58

8. Mari Kinnunen Heikinkatu 16, 83500 OUTOKUMPU
Mari Kinnunen

9. P - K

Pasi Kinnunen Heikinkatu 16, 83500 OUTOKUMPU

10. Kinnunen E
KINNUNEN E

HÄRKÖNEVANTIE 5A
83500 OUTOKUMPU

11. Tuula Kinnunen
Tuula Kinnunen

Härkönenvantie 5A
83500 Outokumpu

12. Soidi Hurskainen

Suvisrannantie 5
83480 Ahonlahti

Mökkiranta
1:37
Tienpohja
1:36
Kevu 6:57

Hakijan selitys

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

1/3

**KYLYLAHTI COPPER OY:N VASTINE KAIVOSPIIRIN RIIHILAHTI (KL2012:007)
JATKOAIKAHAKEMUKSESTA ESITETTYIHIN LAUSUNTOIHIN JA
MUISTUTUKSIIN**

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston 06.02.2014 esittämän pyynnön mukaisesti vastaamme kaivospiirihakemuksesta esitettyihin lausuntoihin ja muistutuksiin seuraavasti.

**1. Vastineemme Outokummun kaupungin ja Pohjois-Karjalan
maakuntaliiton lausuntoihin**

Kylylahti Copper Oy:llä ei ole huomautettavaa lausunnoista.

**2. Yhteinen vastineemme hakemuksesta esitettyihin muistutuksiin
Mauri Lukkarinen, Pellavasniemen tiehoitokunnan pj
Hannu Tiilikainen
Ari Kuosmanen
Tuomo Tormulainen, P-K:n luonnonsuojelupiirin kaivosvastaava
Antti Tiilikainen
Kaija Savolainen ja muut allekirjoittaneet
Riitta- ja Kimmo Silva
Laina Kinnunen asiakumppaneineen**

Yleisesti todettakoon, että useat muistutuksissa esitetyistä kohdista (esim. Juojärven kalatalouteen ja luonnonarvoihin liittyvät muistutukset ja kaivoksen vesien käsittelyyn, asbestin esiintymiseen, toiminta-aikojen rajoitukseen sekä pöly- ja meluhaittoihin liittyvät muistutukset) kuuluvat ympäristölupa-asioihin, jotka on käsitelty Korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja Vaasan hallinto-oikeudessa. Useammassa muistutuksessa vedottiin ympäristöluvan uudelleen käsittelyyn. Kylylahti Copper Oy huomauttaa tässä yhteydessä, että Riihilahden kaivoshankkeella on lainvoimainen ympäristölupa, joka hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti tulee tarkasteltavaksi uudelleen 31.12.2015 mennessä mikäli toimintaa kaivospiirialueella aiotaan jatkaa vuoden 2017 jälkeen.

Muistuttajien yleinen huoli avolouhoksen mahdollisuudesta toteutettavana menetelmänä on turha. Avolouhintaa ei tulla missään vaiheessa harkitsemaan mahdollisena louhintamuotona.

YVA-menettelystä on Hallinto-oikeuden päätös, jonka mukaan arviointi on katsottu tarpeettomaksi.

Spekuloinnit muiden kaivosalan yrittäjien innokkuudesta toimia Juojärven alueella, Outokummun kaivoksen toiminnan vaikutuksien vertailusta nykyaikaiseen kaivostoimintaan tai täysin poikkeavalla toimintatavalla pyöritettävän Talvivaaran kaivoksen vaikeuksien vertailu haettavana olevaan kaivoshankkeeseen eivät vaikuta jatkoaikahakemuksen myöntämiseen ja ovat Kylylahti Copper Oy:n mielestä turhia huolenaiheita.

Kylylahti Copper Oy on ottanut kantaa jo hakemuksessaan kysymykseen miksei kaivostyöhön olla ryhdytty määräajan puitteissa.

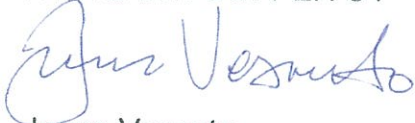
Kylylahti Copper Oy:llä on toiminnassa oleva kaivos Polvijärven Kylylahdessa, toiminnassa oleva rikastamo Kaavin Luikonlahdessa sekä muita useita ympäristötarkkailua vaativia esiintymiä (mm. Särkiniemen kaivosalue Leppävirralla ja Keretin kaivosalue Outokummussa), joiden tarkkailuvelvoitteet on suoritettu moitteettomasti ja määräyksiä noudattaen. Tämän perusteella muistuttajien huoli Kylylahti Copper Oy:n kyvykkyydestä mahdollisen Riihilahden kaivostoiminnan aikaisista ja jälkeisistä ympäristötarkkailuvelvoitteista on tarpeetonta.

Riihilahden kaivospiiritoimituksessa on jo määrätty (ja suoritettu) korvaukset alueen maanomistajille, jotka kattavat korvaukset maapohjasta ja puustosta sekä tilasta riippuen muista erikseen sovituista haitoista. Koska toimintaa ei ole vielä aloitettu ja näin ollen uusia korvattavia haittoja ei ole voinut vielä ilmetä, Kylylahti Copper Oy:n esittää ettei ko. toimituksen yhteydessä määrätä uusia korvauksia.

Riihilahdessa on hyvin potentiaalinen kupariesiintymä, joka on kiinnostanut useita eri toimijoita jo yli 50 vuotta kuten useat muistuttajat ovat kirjoittaneet. Tosiasia on, että esiintymä on sitä luokkaa, että niin pitkään kuin malmi on louhimatta, se tulee aina kiinnostamaan malminetsintää harjoittavia yhtiöitä. Mikäli Kylylahti Copper Oy ei tulevaisuudessa tule hyödyntämään esiintymää vaan luopuu hankkeesta, joku toinen alueella toimiva yrittäjä aloittaa uudet pyrkimykset malmin hyödyntämiseksi. Kylylahti Copper Oy:llä on sopivan toimintasäteen sisällä omistuksessaan rikastamo, jonka tulevaisuuden raaka-ainereserveihin Riihilahti kuuluu yhdessä muiden Outokumpu-Kotalahti alueella sijaitsevien esiintymien kanssa. Niin Riihilahti kuin muutkin esiintymät vaativat vielä useita uusia selvityksiä ja/tai olemassa olevien selvitysten tarkasteluja/tarkennuksia ennen kuin yhtäkään uutta esiintymää voidaan aloittaa hyödyntämään. Missä aikataulussa ja missä järjestyksessä esiintymiä tullaan hyödyntämään, riippuu yhtiön tulevaisuuden toimintastrategiasta ja Kylylahden esiintymän jatkosta (esiintymän syvyysjatkeiden tutkimukset ovat toistaiseksi kesken).

Outokummussa 14.03.2014

KYLYLAHTI COPPER OY

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jarmo Vesanto', written over the printed name.

Jarmo Vesanto
Hallituksen puheenjohtaja

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 24.4.2014.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Kuopion hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Puijonkatu 29 A, 2. krs, Kuopio

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Faksi: 029 56 42501

Sähköposti: kuopio.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.

Puhelinvaihte: 029 56 42500